

SELVITYS NEUROPSYKOLOGIEN JA NEUROPSYKOLOGISEN KUNTOUTUKSEN PALVELUNTUOTTAJIEN PÄTEVYYKSISTÄ

NEUROPSYKOLOGIN KOULUTUS

Neuropsykologikoulutus on Suomessa toteutunut vuodesta 1983 alkaen systemaattisena tieteellisammattillisena jatkokoulutuksena, edellytyksenä psykologin perustutkinto (PsM tai vastaava). Ensimmäiset koulutuskokonaisuudet toteutuivat Helsingin yliopiston Lahden tutkimus- ja koulutuskeskuksen järjestämänä kliinisen neuropsykologian jatko/täydennyskoulutuksena (I,II ja III valtakunnallinen kliinisen neuropsykologian jatko- ja täydennyskoulutus). Koulutuksesta on annettu todistus **kliinisen neuropsykologin** pätevyydestä.

Erikoispsykologitutkinnon asetuksen myötä (Asetus yliopistojen tutkinnoista 794/2004, OPM:n asetus yliopistojen koulutusvastuun täsmentämisestä, yliopistojen koulutusohjelmista ja erikoistumiskoulutuksista 568/2005) koulutus muuttui ammatillisesti painotetuksi tieteelliseksi psykologian lisensiaattitason tutkinnoksi. Vuodesta 2016 alkaen koulutusta on toteutettu yliopistollisena, ei tutkintoon johtavana, erikoistumiskoulutuksena (lakimuutos 1172/2014, asetusmuutokset 1436/2014 ja 1439/2014). Koulutuksen vastuuyliopistona toimii Helsingin yliopisto ja sitä koordinoi psykologian yliopistoverkosto Psykonet. Koulutuksesta on annettu todistus **neuropsykologian erikoispsykologin, PsL** (1997 - 2015 alkaneet koulutukset) tai **neuropsykologian erikoispsykologin** (2016 tai sen jälkeen alkaneet koulutukset) pätevyydestä.

Nämä kolme laajaa systemaattista koulutuskokonaisuutta katsotaan ammatillisen asiantuntijuuden suhteen rinnasteisiksi tutkinnoiksi. Tarkennetut kuvaukset koulutusten sisällöistä esitetään LIITTEEN kohdassa 1.

OIKEUS KELAN NEUROPSYKOLOGISEN KUNTOUTUKSEN TOTEUTUKSEEN

Neuropsykologista kuntoutusta antavat neuropsykologian erikoispsykologit ja kliiniset neuropsykologit. Nämä em. koulutukset oikeuttavat myös hakeutumaan **Kelan vaativan erityistason (VET)** kuntoutuspalvelujen toteuttajarekisteriin (tarkemmat kriteerit LIITE kohta 2).

Edellisten lisäksi neuropsykologisissa tehtävissä työskentelee myös psykologeja, jotka ovat hankkineet alan täydennyskoulutusta, mutta eivät systemaattista neuropsykologikoulutusta. Nämä psykologit on hyväksytty kuntoutuspalvelujen tuottajiksi **Kelan erityistason (ET)** kuntoutuspalvelujen toteuttajarekisteriin Suomen neuropsykologisen yhdistyksen kanssa sovittujen kriteerien mukaisesti (tarkemmat kriteerit LIITE kohta 2). ET - tason kuntouttajaoikeuksia ei ole myönnetty 1.1.2008 jälkeen.

Kuntoutuspalveluja voivat antaa myös **neuropsykologian erikoistumiskoulutuksessa olevat psykologit**, joille on kertynyt riittävä määrä opintosuoritteita, työkokemusta ja työnohjausta, ja jotka saavat säännöllisesti neuropsykologian alan työnohjausta (tarkemmat kriteerit LIITE kohta 2).

NEUROPSYKOLOGIAN ALAN TYÖNOHJAAJAPÄTEVYYSKRITEERIT

Neuropsykologista työhönohjausta voivat antaa neuropsykologian erikoispsykologit ja kliiniset neuropsykologit, joilla on em. koulutusten lisäksi hankittuna vaadittava määrä neuropsykologian työkokemusta ja työhönohjausta (tarkemmat kriteerit LIITE kohta 3).

LIITTEET

Kohta 1. NEUROPSYKOLOGIN KOULUTUS

Kliininen neuropsykologi

Kliinisen neuropsykologin koulutus sisältää:

- Noin neljä vuotta jatko-opintoja neuropsykologian, diagnostiikan ja metodien, neuropsykologisen kuntoutuksen, neurobiologian, neurologian ja muun somaattisen lääketieteen sekä psykiatrian alalta (30 ov)
- Työkokemusta kliinisen psykologin työstä yhteensä neljä vuotta, joista vähintään kolme vuotta koulutuksen aikana työhönohjauksen alaisena
- Neuropsykologian alan työhönohjausta vähintään 90 tuntia

Neuropsykologian erikoispsykologi

Neuropsykologian erikoispsykologin koulutus sisältää:

- 3-4 vuotta erikoistumisopintoja neuropsykologian, diagnostiikan ja metodien, neuropsykologisen kuntoutuksen, neurobiologian, neurologian ja muun somaattisen lääketieteen sekä psykiatrian alalta (35 ov/ 55 op)
- Työkokemusta kliinisen psykologin työstä vähintään neljä vuotta, josta vähintään kolme vuotta neuropsykologin työtä
- Neuropsykologian alan työhönohjausta vähintään 90 tuntia
- Tutkimusmenetelmäopinnot ja liseniaatin tutkimus (1997 - 2015 alkaneet koulutukset) tai lopputyö (2016 tai sen jälkeen alkaneet koulutukset)

Kohta 2. KRITEERIT KELAN NEUROPSYKOLOGISEN KUNTOUTUKSEN TOTEUTUKSEEN

Neuropsykologian vaativan erityistason (VET) kuntouttajaoikeus

Vaativan erityistason kuntouttajaoikeuden ovat saaneet neuropsykologian erikoispsykologit tai kliiniset neuropsykologit, jotka on hyväksytty Kelan toteuttajarekisteriin kuntoutuspalvelujen tuottajiksi seuraavien kriteerien mukaisesti:

- Neuropsykologian erikoispsykologin tai kliinisen neuropsykologin koulutus
- Työkokemusta kliinisen neuropsykologin työstä vähintään neljä vuotta
- Neuropsykologian alan työhönohjausta vähintään 90 tuntia

Neuropsykologian erityistason (ET) kuntouttajaoikeus

Erityistason kuntouttajaoikeuden ovat saaneet psykologit, jotka on hyväksytty Kelan toteuttajarekisteriin kuntoutuspalvelujen tuottajiksi seuraavien kriteerien mukaisesti:

- Neuropsykologian alan täydennyskoulutusta vähintään 240 tuntia
- Työkokemusta kliinisen neuropsykologin työstä vähintään kolme vuotta
- Neuropsykologian alan työhönohjausta vähintään 60 tuntia

Neuropsykologiaan erikoistuva psykologi

Yliopistojen järjestämään neuropsykologian erikoispsykologikoulutukseen hyväksytyt psykologit voivat toteuttaa neuropsykologista kuntoutusta seuraavien kriteerien mukaisesti:

- Suorittaa yliopistojen järjestämää neuropsykologian erikoispsykologin koulutusta
- Työkokemusta kliinisen neuropsykologin työstä vähintään 2 vuotta
- Saa kuntoutustyöhön liittyvää jatkuvaa yksilöllistä neuropsykologian alan työnohjausta vähintään 20 x 45 min vuodessa (tästä esitettävä erillinen todistus)

Kohta 3. NEUROPSYKOLOGIAN ALAN TYÖNOHJAAJAPÄTEVYYSKRITEERIT

Suomen neuropsykologisen yhdistyksen erikoistumislautakunta myöntää neuropsykologian alan työnohjaajapätevyyden neuropsykologeille seuraavien kriteerien mukaisesti:

- Kliinisen neuropsykologin tai neuropsykologian erikoispsykologin koulutus
- Työkokemusta kliinisen psykologin työstä vähintään kahdeksan vuotta, joista vähintään viisi vuotta neuropsykologin työtä
- Neuropsykologian alan työnohjausta vähintään 120 tuntia (ainakin kahdelta eri työnohjaajalta)

Helsingissä 23.10.2009, päivitetty 30.8.2016, tarkistettu 31.5.2017
Neuropsykologien ammatillinen työryhmä, Suomen Psykologiliitto ry
Suomen Neuropsykologinen Yhdistys ry